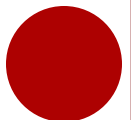
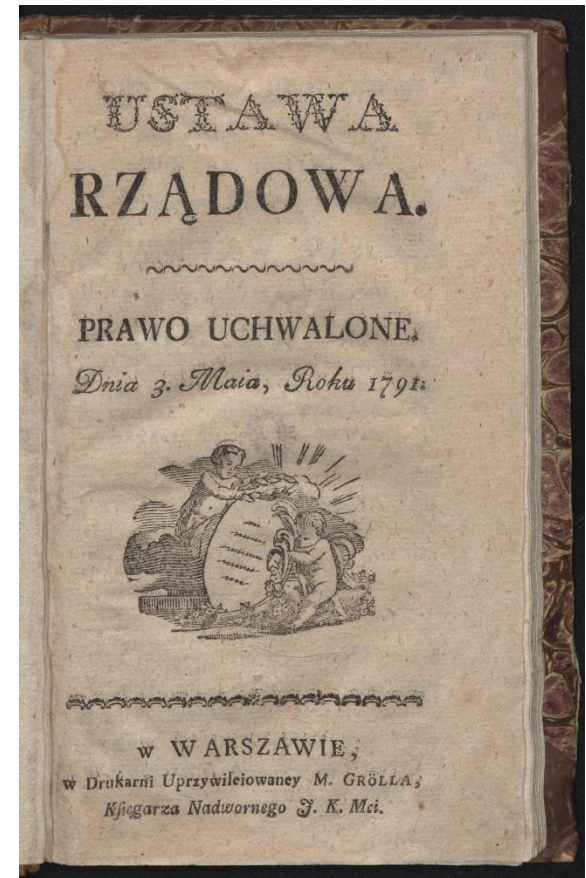

**KONSTYTUCJA 3 MAJ
ŚWIĘTO FLAGI
ŚWIĘTO PRACY**

Konstytucja 3 maja, właśc. Ustawa Rządowa z dnia 3 maja – uchwalona 3 maja 1791 roku ustawa regulująca ustrój prawny Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Powszechnie przyjmuje się, że Konstytucja 3 maja była pierwszą w Europie i drugą na świecie (po konstytucji amerykańskiej z 1787 r.) nowoczesną, spisaną konstytucją.

Konstytucja 3 Maja 1791 r. została uchwalona przez Sejm Wielki, zwany również Czteroletnim. Była to najważniejsza reforma tego Sejmu. Autorami konstytucji był król Stanisław August Poniatowski, Ignacy Potocki, Stanisław Małachowski oraz Hugo Kołłątaj. Zaprojektowana w celu zlikwidowania obecnych od dawna wad opartego na wolnej elekcji i demokracji szlacheckiej systemu politycznego Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Twórcy Konstytucji 3 Maja

*Hugo
Kołłątaj*

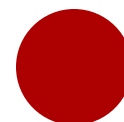
Ignacy Potocki

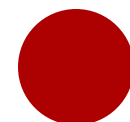
*Stanisław August
Poniatowski*

*Stanisław
Małachowski*

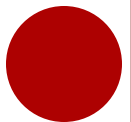

Wprowadzała w Rzeczypospolitej ustrój monarchii konstytucyjnej – zachowywała stanową strukturę społeczeństwa, ale otwierała perspektywy dalszych przekształceń systemu państwowego. Na jej podstawie przyjęto monteskiuszowski podział władz na prawodawczą (stanowienie prawa), , wykonawczą(wykonywanie prawa) i sądowniczą.

Władza ustawodawcza:

Sprawował ją dwuizbowy sejm złożony z izby senatorskiej i izby poselskiej. Do izby poselskiej miało wchodzić 204 posłów wybieranych przez sejmiki poselskie oraz 24 plenipotentów miast królewskich. Do senatu wchodziło 102 członków (województwie, kasztelanowie) oraz biskupi diecezjalni i ministrowie. Łącznie 132 senatorów. 2 Sejmy zwyczajne miały być zwoływane co 2 lata na 70 dni. Uchwały w sejmie miały zapadać większością głosów. Sejm kontrolował rząd i wszystkie organy w państwie. Pozbawiono praw politycznych szlachtę gołątę. Zniesiono: liberum veto, rokosz, konfederację, przysięgę posłów na instrukcje poselskie. Co 25 lata miał być zwoływany sejm dla poprawy konstytucji, tzw. sejm konstytucyjny.

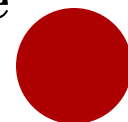
Władza wykonawcza:

Miał ją sprawować król wraz ze Strażą Praw. Straż Praw to rada ministrów powoływana przez króla lecz pod kontrolą sejmu. Była ona odpowiedzialna przed sejmem.

Uprawnienia króla: miał zwoływać sejm, posiadał prawo inicjatywy ustawodawczej, w jego imieniu miały być ogłaszane ustawy. Był naczelnym dowódcą wojska w czasie wojny, obsadzał wszystkie urzędy. Zniesiono wolną elekcję i wprowadzono dziedziczenie tronu w rodzie elektora saskiego Fryderyka Augusta. W razie wymarcia tej dynastii szlachta miała wybrać nową. Wprowadzono nowy organ administracji – Komisję Policji, która miała sprawować nadzór głównie nad miastami.

Władza sądownicza:

Pozostała ta sama – najwyższym organem sądowym był Trybunał Koronny i Litewski. Utworzono sądy magistrackie dla miast oraz sądy apelacyjne wydziałowe.

Inne postanowienia:

Religia katolicka została uznana za religię panującą w Rzeczypospolitej przy jednoczesnym zachowaniu tolerancji religijnej i wolności wyznania Wprowadzono po raz pierwszy pojęcie narodu – obywatele mieli być obrońcami swobód narodowych i praw Powtórzono dekret o miastach z 1790 r., który nadawał mieszczanom miast królewskich prawa i wolności polityczne. Jednym słowem mieszczanie otrzymali: - gwarancję nietykalności osobistej, o prawo do nabywania i dziedziczenia ziemi, dostęp do urzędów i stopni oficerskich, o prawo do nobilitacji (nadanie szlachectwa), w o własny samorząd, prawo do reprezentacji sejmowej – w sejmie mieli zasiadać plenipotenci, którzy mieli zabierać głos tylko w sprawach dotyczących miast. Chłop nie uzyskał swobód politycznych tylko zapewnienie o ochronie prawnej. Utrzymano niestety pełną zwierzchność szlachty nad chłopem.

OBALENIE KONSTYTUCJI 3 MAJA I KONFEDERACJA TARGOWICKA

Konstytucja 3 maja przetrwała czternaście miesięcy, prawa jego wprowadzała do zdemoralizowanej przez przywileje Rzeczpospolitej, były nie do zaakceptowania przez warstwę magnacką. W dniu 27 kwietnia 1792 roku w Petersburgu zawiązała się konfederacja później nazwana targowicką. Należeli do niej Szczęsny Potocki, Ksawery Branicki, Józef Kossakowski i Seweryn Rzewuski.

Na ich „prośbę” połączone siły targowiczian 20 tysięcy i armii rosyjskiej w liczbie 97 tysięcy wkroczyły do Polski. Król zdołał wystawić tylko 37 tysięczną armię składającą się z rekrutów. Kiedy wojska rosyjskie dotarły pod Warszawę, król zdecydował się na kapitulację i przyłączenie do targowiczian. Armia polska poszła w rozsypkę a sen o wolności umarł na kolejny wiek.

PRZYWÓDCY KONFEDERACJI TARGOWICKIEJ

STANISŁAW
SZCZĘSNY
POTOCKI

FRANCISZEK
KSAWERY
BRANICKI

SEWERYN
RZEWUSKI

JÓZEF
KAZIMIERZ
KOSSAKOWSKI

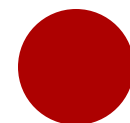
ŚWIĘTO NARODOWE KONSTYTUCJI 3 MAJA

Święto Konstytucji 3 maja obchodzono do ostatniego rozbioru. Świątowanie 3 Maja było zakazane we wszystkich zaborach, dopiero po I WŚ kiedy Polska odzyskała niepodległość Święto Konstytucji 3 maja zostało wznowione. Podczas II WŚ w czasie okupacji niemieckiej i radzieckiej Święto zostało zdelegalizowane. Dopiero w 1981 roku władza ludowa zezwoliła na obchody 3-majowe. Od 1989 roku Święto Konstytucji 3 maja – znów jest świętem narodowym a od 2007 roku obchodzone jest również na Litwie.

Uchwalenie Konstytucji 3 maja – obraz
Jana Matejki, 1891

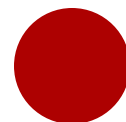

ŚWIĘTO FLAGI

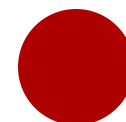
Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej to jedno z najmłodszych świąt państwowych w Polsce – zostało ustanowione w 2004 roku, aby propagować wiedzę o polskiej tożsamości oraz symbolach narodowych.

Data święta flagi nie jest przypadkowa i ma swoje uzasadnienie historyczne. Jedno z nich to fakt, że 2 maja 1945 roku polscy żołnierze z 1. Dywizji Kościuszkowskiej zawiesili biało-czerwoną flagę na Kolumnie Zwycięstwa w Berlinie. Zdobywając stolicę hitlerowskich Niemiec, polscy żołnierze przyczynili się do zakończenia II wojny światowej oraz działań zbrojnych w Europie.

Flaga jest znakiem symbolizującym suwerenność państwową lub narodową. Jej wygląd zwykle nawiązuje do tradycji historycznej państwa. Polska flaga składa się z dwóch równych, poziomych pasów – białego i czerwonego. Oficjalnie została uznana za symbol narodowy w 1919 roku, po latach zaborów, w rok po uzyskaniu przez Polskę niepodległości. Same barwy – biel i czerwień – już wcześniej były uznawane za narodowe. Poza granicami Polski, oficjalnym symbolem naszego kraju jest flaga z polskim orłem na białym pasie. Używa się jej jedynie w celach dyplomatycznej reprezentacji Rzeczypospolitej Polskiej.

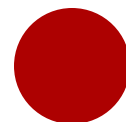
Jako jedne z nielicznych na świecie mają pochodzenie heraldyczne. Wywodzą się z barw herbu Królestwa Polskiego i herbu Wielkiego Księstwa Litewskiego. Biel pochodzi od bieli orła, będącego godłem Polski, i bieli Pogoni – rycerza galopującego na koniu, będącego godłem Litwy. Oba te godła znajdują się na czerwonych tłach tarcz herbowych. Na fladze biel znalazła się u góry, ponieważ w polskiej heraldyce ważniejszy jest kolor godła niż tła.

Herb Królestwa Polskiego

Herb Księstwa Litewskiego

Flagi państwowe zaczęły powstawać pod koniec XVIII wieku. Wywodziły się od chorągwi królewskich i przejmowały ich barwy - kolor godła umieszczano na górze flagi, a kolor tła na dole. Również polska flaga wywodzi się od królewskiej chorągwi i herbu Królestwa Polskiego.

1 maja

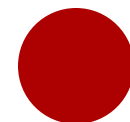
ŚWIĘTO PRACY

ŚWIĘTO PRACY

Genezy powstania święta pracy należy upatrywać w ruchu robotniczym w Stanach Zjednoczonych. Na początku maja 1886 roku w jednej z fabryk w Chicago doszło do strajku. Zaś 3 lata później święto pracy ustanowiła II Międzynarodówka, czyli organizacja zrzeszająca partie komunistyczne wielu krajów.

Od 1890 roku 1 maja jest więc ustanowiony świętem pracy. W Polsce do rangi święta państwowego urosło jednak dopiero po II wojnie światowej w 1950 roku, choć obchodzone było już znacznie wcześniej.

ŚWIĘTO PRACY W POLSCE

Pierwotnie święto pracy obchodzone było spontanicznie. Robotnicy gromadzili się wspólnie i demonstrowali, ale nie były to oficjalne państwowe obchody.

Dopiero po wojnie władza komunistyczna uznała, że święto ludu pracującego miast i wsi trzeba uczcić godnie. I coraz mocniej aparat państwa angażował się w organizację obchodów. Spontaniczne wcześniej pochody pierwszomajowe stały się obowiązkowe, a uczestniczyć musieli w nich praktycznie wszyscy. Od dzieci i młodzieży szkolnej aż po osoby starsze.

Dziś już 1 maja obowiązkowych pochodów nie ma, choć niektóre organizacje organizują coś na ich kształt. Wszystko ma jednak charakter spontaniczny.

